

at Regjeringen viser saa meget fornuftigt Hensyn, at den affatter Licitationsbetingelserne, saaledes at Entreprenorerne kunne erholde større eller mindre Stykker, eftersom det viser sig, at Staten kan opnaae gunstigere Betingelser paa den ene eller paa den anden Maade; men i Modsetning hertil maa jeg gjøre opmærksom paa, at naar efter de andre to Forslag det hele Arbejde bortaccorderes en bloc, saa udelukker man aldeles Landets egne Kræfter fra at kunne entrere derpaa. Man unnuviggjør da for vore egne Entreprenører at concurrere, og man berøver Staten Udgang til den Priisnedsættelse, som er opnaelig for saadanne Dele af Arbejdet (f. Ex. Jordarbejder), hvilke de forskjellige Egnes Befolkning selv kunne paatage sig. — Jeg kan altsaa ikke finde de Indvendinger, der ere gjorte imod dette Punkt, paa nogenformelt Maade befølede. Der er dernæst gjort opmærksom paa Usikkerheden af, at man kunde forhandle med Entreprenøren for Jernbanen, forinden Lovforslaget endelig vedtages. Derimod skulde jeg for mit Vedkommende, hvis Leiligheden tilbød sig, ikke have Noget at erindre, men paa den anden Side kan jeg ikke ansee det for passende, at gjøre Rigsdagens Beslutning afhængig af hvad denne Contrahent vil erklære. Det forekommer mig naturliger, at Rigsdagen først stiller sine Betingelser for Forandringerne, hvis den skal gaae ind paa dem, saa meget mere som flere ærede Talere have fremhævet, at den medbealte Concession for Jernbanen er fuldkommen saa ufordeelig for Modparten som for os. Et der fra hans Side saa stor Grund til at ønske en Forandring, da er der ingen Anledning for den lovgivende Magt til at lade den paagjældende Entreprenør selv stille Betingelserne efter eget Behag. — Med Hensyn til de Underændringer, som af den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) ere stillede til Mindretallets Forslag, da kunde jeg til en vis Grad have været enig med ham, naar de havde været formulerede paa en anden Maade; men naar de ere stillede saaledes, at han vil give Mindretallets Forslag den samme Charakter som Fleertallets, hvorved der fastsættes Linier, som ere aldeles undersøgte, og hvorom

vi ikke kunne have nogen Mening paa det nærværende Stadium, maa jeg erklære mig derimod. Vilde han have indskrænket sig til saadanne Endringer, hvorved der gives Regjeringen Frihed til at undersøge Linien og derefter tage Bestemmelser, eller forelægge en senere sammentrædende Rigsdag Forslag til Vedtagelse, da skulde jeg ikke have Noget derimod. Jeg anseer alle de 3 Lovforslag, som nu foreligge, hvis noget af dem antages, og i hvilken Stikelse de end antages, for mindre heldige; end om man overlod til Regjeringen de fornødne Pengemidler til at foretage saa fuldstændige og nyagtige Undersøgelser af de Linier, som de ærede Rigsdagsmænd for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) og Holbø Amts 2den Valgkreds (Tscherning) saa varmt interessere sig for, da jeg for mit Vedkommende ikke holder af at følge de ærede Rigsdagsmænd længere, end jeg selv kan see, hvor jeg gaaer; og det kan jeg ikke see ved deres Forslag; jeg skal være beredvillig til at følge de ærede Herrer, naar de virkelig kunne paavise mig funde, rigtige og sikre Data til Støtte for deres Forslag, men saa ubetinget er min Tillid til dem ikke, at jeg iblinde vil gaae ind paa disse Forslag, saalange de ikke kunne godtgjøre sammes Nødvendighed ved virkelige Kjendsgjerninger. Jeg vilde ansee det for uønskeligt, om Udsalbet af disse Forhandlinger kunde blive, at Regjeringen erholdt Bemyndigelse til at anvende de fornødne Pengesummer til at fuldstændiggjøre Undersøgelsen saaledes, at den kunde forelægge for en senere sammentrædende Rigsdag en fuldstændig Jernbaneplan for Kongeriget, ikke alene for Sjælland, men ogsaa for Nerne. Det er et Spørgsmaal, som endnu i mange Retninger trænger til at opklares, om der ikke kan findes gunstigere Linier end de foreslåede; og om ikke de foreslåede kunne vise sig anderledes, end man i dette Dieblit forestiller sig.

Ordføreren: Efterat vi have hørt den ærede forrige (Vesjen) og nærværende Indenrigsminister, efterat vi have hørt den ærede Ordfører for Mindretallet (Schovelin), for de tre Herrer — det synes rigtignok nu kun at være for de 2 eller 2½; thi, som vi hørte af den ærede sidste Taler, var han ikke saa ganske